

Den rena mollskalan, Lektion 10

Från treklanger till ackord i A-moll

Tonerna är musikens minsta beståndsdelar. När tre toner kombineras på ett särskilt sätt bildas en **treklang**. Treklangerna ligger i sin tur till grund för ackorden i en tonart.

Treklangerna i A-moll

A-mollskalan innehåller tonerna:

A – B – C – D – E – F – G

Genom att utgå från varje ton i skalan och välja varannan ton får vi sju treklanger:

Steg	Treklangens toner	Ackord
1	A–C–E	Am
2	B–D–F	Bm $\flat$ 5
3	C–E–G	C
4	D–F–A	Dm
5	E–G–B	Em
6	F–A–C	F
7	G–B–D	G

Treklangerna är alltså samtidigt de sju grundackorden i tonarten A-moll.

Samma toner i treklangen och ackordet

Ett ackord kan innehålla fler än tre toner, men tonerna är upprepningar av treklangens toner.

Ett Am-ackord på gitarren innehåller exempelvis tonerna:

A-E-A-C-E

Trots att vissa toner förekommer flera gånger består ackordet endast av tonerna **A, C och E** – samma toner som i A-molltreklangen.

På samma sätt bygger exempelvis:

- C på tonerna C-E-G
- Dm på tonerna D-F-A
- Em på tonerna E-G-B
- F på tonerna F-A-C
- G på tonerna G-B-D

Dur- och molltreklanger

En vanlig dur- eller molltreklang består av två staplade terser:

- **Molltreklang:** liten ters + stor ters
- **Durtreklang:** stor ters + liten ters

Avståndet mellan treklangens lägsta och högsta ton kallas en **kvint**.

Den förminskade treklangen

Treklangen på skalans andra steg är speciell:

B–D–F

Den består av:

liten ters + liten ters

Avståndet mellan den lägsta och högsta tonen blir därför en **förminskad kvint**.
Ackordet skrivs:

Bm $\flat$ 5

Det kan också kallas ett **B-moll minus fem-ackord**. Treklangen benämns ibland **förminskad treklang** eller **dim-treklang**, efter engelskans *diminished*.

Bm $\flat$ 5 används relativt sällan i vanlig popmusik, men är mycket vanligt inom exempelvis jazz och bossa nova.

Ackorden i A-moll

De sju grundackorden är:

Am – Bm $\flat$ 5 – C – Dm – Em – F – G

I enklare popmusik används ofta främst:

Am – C – Dm – Em – F – G

Samma princip gäller i alla tonarter. Flyttar vi skalan och treklangsmönstret till en annan grundton får vi motsvarande treklanger och ackord i den nya tonarten.

Öva på att spela ackorden i A-moll och uppmärksamma hur varje ackord bygger på tonerna i motsvarande treklang.

